Gemeente Voorschoten

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	Z/25/104135/465661
Datum collegebesluit:	Dinsdag 14 oktober 2025
Datum commissievergadering:	Donderdag 30 oktober 2025
Datum raadsvergadering:	Donderdag 13 november 2025

Soort Voorstel:	Raadsvoorstel
Onderwerp:	Marktvisie 2025-2030
Portefeuillehouder:	Wethouder De Bruijn
Programma:	P3 Economie

Kernboodschap:

De vrijdagmarkt in de Voorstraat is al jarenlang een bekend begrip in het hart van Voorschoten. Om te zorgen dat de markt ook in de toekomst levendig en aantrekkelijk blijft, stelt de gemeente de Marktvisie 2025-2030 vast. Deze visie richt zich op een markt die niet alleen een plek is om boodschappen te doen, maar ook een plek om elkaar te ontmoeten, te genieten van gezelligheid en synergie te creëren met de bestaande horeca en detailhandel.

Belangrijke thema's binnen deze visie zijn variatie in het aanbod (met nadruk op vers en duurzaam), het versterken van de beleving, ruimte bieden voor innovatieve ondernemers en aansluiting creëren bij jongeren.

Met deze visie kiest de gemeente voor een markt die bijdraagt aan een levendig centrum, de lokale economie en sociale verbondenheid in Voorschoten.

Bijlagen:

1. Marktvisie 2025-2030

Beslispunten:

De Marktvisie 2025-2030 vast te stellen.

Relatie met:

Planning LTA

Inleiding en samenvatting
Voorgesteld wordt om de voorliggende Marktvisie 2025-2030 vast te stellen, waarin een visie wordt geschetst rondom de weekmarkt, en strategische lijnen waarmee deze visie kan worden uitgevoerd.

De huidige marktvisie (en ook de marktverordening, het inrichtingsbesluit en het reglement) stamt uit 2012 en sluit niet meer aan bij de actuele regelgeving, ontwikkelingen in consumentengedrag, duurzaamheid en de rol van de markt binnen het centrum. De markt beantwoordt aan een groeiend sociaal component, wat in de visie van 2012 wordt onderbelicht. Het besluit om nu een nieuwe marktvisie vast te stellen is daarom noodzakelijk.

Deze nieuwe visie biedt een actueel en integraal kader waarmee de markt kan inspelen op nieuwe behoeften, zoals de groeiende vraag naar vers en duurzaam aanbod, meer beleving en sociale ontmoeting en ruimte voor startende ondernemers.

Wat nu kan worden besloten is het vaststellen van een nieuw beleidskader met strategische pijlers en een uitvoeringsagenda. Daarmee wordt richting gegeven aan de toekomstige inrichting, organisatie en profilering van de markt. Het volstaat niet om het huidige kader aan te passen met kleine wijzigingen, omdat dit juridisch en inhoudelijk onvoldoende toekomstbestendig is.

De actualisatie van het marktbeleid is opgenomen in de LTA-planning en de programmabegroting 2025. Met vaststelling van de nieuwe visie wordt hieraan voldaan, en wordt een kader vastgesteld voor het opmaken van de nieuwe verordening, inrichtingsbesluit en reglement, wat hierna volgt.

Beoogd effect
Met de nieuwe Marktvisie 2025-2030 wil de gemeente bereiken dat de vrijdagmarkt toekomstbestendig en aantrekkelijk blijft voor inwoners, ondernemers en bezoekers. De effecten zijn meetbaar gemaakt langs 5 strategische pijlers. Voor de economische vitaliteit streven we in 2030 naar een bezettingsgraad van minstens 90% en minimaal 5 startende ondernemers per jaar die gebruikmaken van de wisselstandplaats. Op het gebied van beleving willen we dat in 2030 minstens 80% van de bezoekers aangeeft de sfeer en verblijfskwaliteit van de markt positief te ervaren. Voor de maatschappelijke verbinding wordt vanaf 2026 structureel minimaal 1 plek per markt geboden aan maatschappelijke initiatieven en nemen jaarlijks minimaal 10 lokale organisaties deel. Op het gebied van duurzaamheid heeft in 2030 ten minste 50% van de ondernemers structurele maatregelen getroffen voor verduurzaming en wordt er jaarlijks minimaal 1 circulair of duurzaamheidsinitiatief gepresenteerd. In 2026 is er

een digitaal marktplatform actief en wordt de markt vanaf dat jaar actief gepromoot via sociale media en gezamenlijke campagnes. Tot slot werken we aan de positie van de marktmeester als toezichthouder en verantwoordelijke voor de goede organisatie, orde en structuur van de markt van opening tot sluiting.

Deze doelen maken zichtbaar welk effect de visie concreet moet teweegbrengen en vormen de basis voor monitoring en evaluatie.

Verder wordt met deze visie beoogd een basis te leggen voor de uitvoering van beleidsregels, vastgelegd in een nieuwe marktverordening, inrichtingsbesluit en reglement.

Argumenten

1. *Het voorstel past binnen het bestaand beleid en draagt bij aan vastgestelde gemeentelijke doelstellingen.*

De Marktvisie 2025-2030 sluit aan bij de Ontwikkelvisie Centrum Voorschoten, de Omgevingsvisie 2040 en de Economische Agenda. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan het streven naar een vitaal, aantrekkelijk en duurzaam dorpscentrum. Binnen de programmabegroting valt dit onder het programma Economie, waarin de actualisatie van het marktbeleid staat opgenomen als activiteit in 2025. De vaststelling van het nieuwe marktbeleid is eveneens in overeenstemming met de LTA-planning.

2. *Het voorstel is juridisch noodzakelijk door gewijzigde wet- en regelgeving*

De huidige Marktverordening en het Inrichtingsbesluit stammen uit 2012 en zijn niet meer in overeenstemming met actuele regels voor schaarse vergunningen. Vergunningen mogen niet langer voor onbepaalde duur worden verleend. Door de vaststelling van de Marktvisie 2025-2030 wordt de basis gelegd voor een nieuwe verordening en inrichtingsbesluit die juridisch houdbaar en toekomstbestendig zijn.

3. *Het voorstel speelt in op een veranderende maatschappelijke en economische context*

Consumentengedrag is de laatste jaren sterk veranderd. Er is meer vraag naar duurzaam, lokaal en een onderscheidend aanbod, terwijl traditionele non-food (zoals kledij) is afgenomen. Tegelijkertijd vervult de markt een steeds grotere rol als ontmoetingsplek. Met de nieuwe visie kan beter worden ingespeeld op deze trends, onder meer via vernieuwing van de branchering, het bieden van ruimte aan jonge en innovatieve ondernemers en versterking van de beleving.

4. *Het voorstel verbindt economie, duurzaamheid en sociale cohesie*

De visie wordt waargemaakt via zes strategische pijlers die elkaar versterken: economisch aanbod, beleving, maatschappelijke verbinding, duurzaamheid, digitalisering en toezicht.

Daarmee wordt het marktbeleid gekaderd in een zeer brede vorm, met een bijdrage aan sociale samenhang, klimaatdoelen en innovatie.

5. *Het voorstel voorziet in een structuur ter borging van voortgang*

In de Marktvisie 2025-2030 wordt een uitvoeringsagenda opgenomen, die ertoe moet leiden dat de voortgang in uitwerking van de visie wordt geborgd. Hierin worden onderwerpen aangestipt zoals het opmaken van de juridische kaders, het definiëren van de rol van marktmeester en periodiek overleg. Dit zorgt ervoor dat er een duidelijke tijdlijn wordt opgemaakt en geeft handvatten voor de totstandkoming van deelproducten.

Kanttekeningen

1. *De juridische vertaling vraagt nog uitwerking.*

De visie legt de basis voor een nieuwe marktverordening en een herzien inrichtingsbesluit. Totdat deze documenten zijn vastgesteld, bestaat er een risico dat vergunningen juridisch kwetsbaar blijven. Dit risico is tijdelijk en beheersbaar, mits de opvolgende besluitvorming begin 2026 volgens planning verloopt.

2. *Het voorstel kan leiden tot spanningen met gevestigde detailhandel of horeca.*

Door accent op onderscheidend aanbod en beleving wordt overlap zoveel mogelijk voorkomen, maar incidentele concurrentievraagstukken zijn niet uit te sluiten. Hierover wordt afstemming gezocht bij het vaststellen van de brancheringslijst. De visie is voor vaststelling ter afstemming voorgelegd aan de centrumondernemers, de marktcommissie en de horeca. Verder wordt periodiek overleg ingesteld met interne en externe partners om spanningen vroegtijdig te signaleren. De kanttekening is daarmee dan ook beheers- en aanvaardbaar.

3. *Het voorstel vraagt inzet van organisatie en communicatie.*

Voor het organiseren van themadagen, activiteiten en participatie met maatschappelijke organisaties moet de marktmeester optimaal in positie worden gebracht als toezichthouder op de markt. Dit vraagt naleving van taakafspraken. Deze kanttekening krijgt ook verdere invulling bij de afspraken met stakeholders en de optimalisering van de rol van marktmeester. Daarnaast zal de gemeente moeten voorzien in communicatie. De benodigde inzet valt binnen de bestaande personele inzet, zonder investeringsbehoefte. Voor promotie wordt verwacht dat eventueel beperkte kosten passen binnen de vastgestelde begroting. Dit is dus een aanvaardbare kanttekening, mits deze goed wordt ingepland.

4. *De financiële consequenties zijn nog niet volledig in beeld.*

De uitvoeringsagenda bevat acties die kosten met zich kunnen meebrengen, bijvoorbeeld voor promotie, monitoring en inrichting. Deze worden bij de jaarlijkse begrotingscyclus nader uitgewerkt. Voor het eerstvolgende begrotingsjaar 2026 zijn de kosten beperkt en inpasbaar binnen de reguliere budgetten onder personeelskosten. Voor 2027 moeten deze kosten opnieuw worden geëvalueerd. Dit is dan ook acceptabel.

5. *De haalbaarheid naar duurzaamheidsdoelstellingen bij ondernemers verschilt.*

Niet elke ondernemer kan op korte termijn investeren in verduurzaming of afvalscheiding. De ambitie van 50% verduurzaming in 2030 is ambitieus maar realistisch, mits de gemeente faciliteert en stimuleert. De kanttekening is acceptabel, maar behoeft gemeentelijke aandacht.

Inwonersparticipatie en communicatie

Bij de opstelling van de Marktvisie 2025-2030 is geen formele burgerparticipatie uitgevoerd. Wel is het voorstel ter advisering en afstemming voorgelegd aan relevante externe en interne stakeholders om aandachtspunten en praktische input mee te nemen in de uiteindelijke tekst.

Extern is de visie voorgelegd aan de lokale horeca, centrumondernemers, de marktcommissie en de marktmeester. Het doel van deze consultatie was het signaleren van potentiële knelpunten, het bevorderen van draagvlak en het toetsen van de praktische uitvoerbaarheid van het beleid.

Na vaststelling door de raad zal de visie breed worden gecommuniceerd naar interne en externe stakeholders.

Financiën

De kosten die gemoeid zijn met dit voorstel beperken zich vooralsnog tot reguliere personeelskosten. Daarmee geeft de budgethouder aan dat dit voorstel niet leidt tot een overschrijding van het budget binnen de programmabegroting in 2026. Er is dus geen wijziging van de begroting noodzakelijk.

Mocht in een latere fase bij de uitwerking extra financiële middelen nodig zijn vanuit de gemeente voor de totstandkoming van projecten o.i.d., wordt hiervoor ruimte gereserveerd binnen de begroting. Dit wordt dan volgens de reguliere cyclus ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. Verwacht wordt echter dat eventuele benodigde middelen zeer beperkt zijn.

Juridisch kader

De aanleiding voor de wijziging van het marktbeleid ligt primair bij de juridische strijdigheid

m.b.t. de schaarse vergunningen. Artikel 33 lid 4 en 5 Dienstenwet stelt dat vergunningen, waarvan het aantal beperkt is, slechts kunnen worden verleend voor een passend beperkte duur, en dus niet voor een onbepaalde duur, zoals momenteel wordt voorgeschreven in de vigerende marktverordening. Vanuit jurisprudentie (ECLI:NL:RBGEL:2020:808) is gebleken dat deze bepalingen eveneens van toepassing zijn bij standplaatsvergunningen voor markten. Het aantal beschikbare vergunningen wordt geregeld in het inrichtingsbesluit, en biedt invulling aan art. 4:84 Awb met betrekking tot handelen volgens beleidsregels. Een actualisatie van het marktbeleid brengt het beleid weer in lijn met de geldende wet- en regelgeving.

De bevoegdheid tot het vaststellen van de Marktvisie 2025-2030 ligt bij de gemeenteraad, geregeld in de gemeentewet. Art. 108, lid 1 Gemw juncto art. 147, lid 2 Gemw stellen dat de bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake de huishouding van de gemeente berust bij de gemeenteraad. Conform art. 160, lid 1, sub b Gemw bereidt het college de beslissing van de raad voor.

Risico's

1. *Juridische risico's*

Vergunningen die worden uitgegeven op basis van de Marktvisie 2025-2030 zijn tijdelijk juridisch kwetsbaar totdat de nieuwe marktverordening en het inrichtingsbesluit zijn vastgesteld.

Wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen daarnaast aanvullende aanpassingen vereisen. De kans dat dit zich voordoet is eerder matig en is incidenteel. De duur van het risico wordt beperkt wanneer wordt vastgehouden aan de planning voor vaststelling van de juridische kaders.

2. *Operationele risico's*

Uitvoering van activiteiten zoals themapleinen, startende ondernemersplaatsen, maatschappelijke initiatieven of andere vergt goede taakuitvoering van de marktmeester en inzet van de gemeentelijke organisatie. Capaciteitsproblemen kunnen leiden tot onvoldoende uitvoering of lagere kwaliteit. De kans dat dit risico zich voordoet is matig, maar wel structureel, en kunnen het volbrengen van de visie in het gedrang brengen. De financiële impact is beperkt tot deze personele inzet. Het risico kan worden beheerst door het maken van duidelijke taakafspraken, planning en prioritering van activiteiten. Eventueel kan worden onderzocht of capaciteitsuitbreiding of (tijdelijke) ondersteuning nodig is voor specifieke projecten.

3. *Samenwerkingsrisico's*

Spanningen kunnen ontstaan met lokale horeca en detailhandel in het geval er sprake is van overlappend aanbod of door tegenstrijdige verwachtingen tussen de partners. De kans is beperkt en incidenteel, met een zeer geringe financiële impact. Wel kan dit risico reputatieschade met zich meebrengen. Het risico is te beheersen door regelmatig overleg te voeren met de centrumondernemers, marktcommissie en andere partners. De branchering moet goed worden afgestemd aan alle aanwezige activiteiten voor vaststelling van het inrichtingsbesluit.

4. *Financiële risico's*

Bepaalde activiteiten zoals promotie, themadagen of duurzaamheidsinitiatieven kunnen hogere kosten met zich meebrengen dan budgettair voorzien. Deze kans is matig en incidenteel. De financiële impact kan wel worden beheerst via de jaarlijkse begrotingscyclus, waar ruimte kan worden voorzien voor deze activiteiten. Periodieke monitoring op uitgaven binnen activiteiten op de markt geeft beter inzicht. Indien een wijziging in budgetten nodig is, zal dit eerst worden voorgelegd aan de raad.

5. *Duurzaamheid*

Niet alle ondernemers kunnen op korte termijn investeren in verduurzaming, wat vertraging kan geven bij het behalen van duurzaamheidsdoelstellingen. Deze kans is reëel aanwezig en is structureel. De financiële impact is zeer beperkt, maar het niet halen van (boven)lokale beleidsdoelstellingen is een mogelijkheid. De gemeente kan dit risico beheersen door actief te stimuleren en faciliteren in verduurzaming, het verzorgen van informatievoorziening en ondersteuning bij verduurzamingsconcepten.

Duurzaamheid

Bij de totstandkoming van de Marktvisie 2025-2030 is duurzaamheid een belangrijk onderdeel. De visie stimuleert ondernemers en bezoekers om bewuste keuzes te maken die bijdragen aan een circulaire en klimaatvriendelijke markt. Dit sluit aan bij de ambitie om een energieneutrale en klimaatadaptieve gemeente te worden.

De visie zet in op duurzame producten, minder verpakkingsmateriaal en inzet van milieuvriendelijke verkoopwagens. Door dit te stimuleren, wordt het transport en de operationele activiteiten op de markt minder belastend voor het milieu. Milieuvriendelijke verkoopwagens maken ook gebruik van innovatieve en energiezuinige technieken, zoals led-verlichting en efficiënte koeltechnieken, wat bijdraagt aan een lager energieverbruik.

De markt faciliteert circulaire initiatieven zoals tweedehandspleinen, reparatie-acties en hergebruik van materialen. Ondernemers worden gestimuleerd afval te scheiden en producten

duurzaam aan te bieden, wat een optimalisatie van grondstoffengebruik en vermindering van restafval betekent.

Waar mogelijk kunnen marktvoorzieningen worden uitgerust met zonnepanelen of andere hernieuwbare energiebronnen, bijvoorbeeld bij tijdelijke overkappingen of verlichting van themapleinen. Dit kan worden bekeken per project. Ook bij de inrichting van de markt kan aandacht worden besteed aan groen in de openbare ruimte, zodat de verblijfsomgeving aangenamer wordt gemaakt én hittestress kan worden verminderd.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Wattingen,
gemeentesecretaris

mw. drs. N. Stemerdink,
burgemeester

Besluit

Zaaknummer: Z/25/104135/465661

De raad van de gemeente Voorschoten;

Gelet op art. 108, lid 1 en art. 147, lid 2 Gemeentewet

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 14 oktober 2025,

besluit:
De Marktvisie 2025-2030 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op donderdag 13 november 2025

de griffier,	de voorzitter,
dhr. drs. E. Krijgsman	mw. drs. N. Stemerdink